

Nová jaskyňa v Suchých doloch

Tisovský kras a najmä oblasť Suché doly - Teplica neprestáva prevapovať. Aj keď jaskyniari skúmajú tieto oblasti už vyše 70 rokov, stále objavujú nové podzemné priestory. Objavom ďalšej významnej jaskyne, dĺžka podzemných priestorov v tejto lokalite prekročila už štyri kilometre. Jaskyňa, nazvaná Poľovnícka, leží priamo v srdci lokality Suché doly. Vstupná časť jaskyne, v dĺžke približne 15 m, bola nečakane objavená 26. mája 2020 členmi Speleoklubu Tisovec. Podnetom bolo upozornenie poľovníka Petra Vetráka, na základe čoho dostala aj svoje meno. Následne pokračoval prieskum, prehlbovanie a zabezpečovanie vstupnej časti jaskyne, aby bol možný ďalší prienik. Jaskyňa dlho odolávala. Pri jej prehlbovaní a následnom prieskume nám museli pomáhať jaskyniari zo Speleoklubu Muránska planina, poľskí jaskyniari a moravskí jaskyniari. Postupne sme sa dostali do hĺbky takmer 20 m, kde sa jaskyňa otvárala do väčšieho priestoru a kde sa už nachádzala pekná výzdoba. Priestor vytvoril podzemný tok, ktorý sem preniká pravdepodobne aj z neďalekej Suchodolskej jaskyne. Počas prác v priebehu rokov 2021 - 2022 sa podarilo jaskyniarom preniknúť až do hĺbky 65 m, pričom dĺžka jaskyne dosahuje takmer 300 m. Najväčší jaskynný priestor má odhadovaný objem takmer 5000 m³. V tomto dome je vytvorená pekná kvapľová výzdoba, ktorej dominuje nádherný sintrový vodopád s plochou vyše 100 m². Smerom do hĺbky, jaskyňa pokračuje rôznorodou výzdobou a priestormi, ktoré vyhlbil podzemný tok. Podľa doteraz vykonaného prieskumu, jaskyňa pokračuje niekoľkými smermi. Naplánovaný je ďalší prieskum, na ktorom budú spolupracovať jaskyniari z niekoľkých našich a zahraničných klubov. V budúcom roku predpokladáme ďalšie významné objavy, ktoré pomôžu zmapovať podzemie Suchých dolov.

Ing. Dušan Hutka, predseda Speleoklubu Tisovec

V týchto dňoch sa dožíva svojho jubilea pre Tisovec vzácný človek, bývalý generálny riaditeľ CSM Tisovec, a.s., dlhoročný podporovateľ športového a kultúrneho života v meste Ing. František Alberty. Pri tejto príležitosti mu s úctou prajeme všetko najlepšie. Na každý deň šťastie.

Lásku, spokojnosť.

Pevného zdravia. Stále dosť.

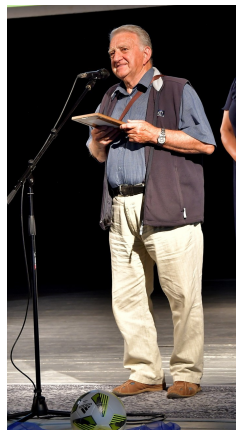
Starostí málo. Radosti veľa.

A všetko.

Čo si srdce želá...

Peter Rukavica, manažér s vedením MŠK i všetci hráči a priaznivci futbalu v Tisovci.

K jubilantom sa pripájame i my v redakcii

Tento rok znovu vychádza kalendár s historickými fotografiami s názvom Tisovec - spomienky na židovskú komunitu. Kalendár je možné zakúpiť si v mestskej knižnici, alebo v predajni Kniha - Info. Cena za kus je 8,- eur.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví ako orgán príslušný na konanie vo veci rozhodnutia o návrhu ceny za výrobu, distribúciu a dodávku tepla rozhodol podľa príslušných zákonov, že pre regulovaný subjekt SLUŽBY MESTA TISOVEC, s.r.o., schvaľuje na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 s platnosťou do konca 6. regulačného obdobia, tieto maximálne ceny a podmienky ich uplatnenia:

- variabilnú zložku maximálnej ceny tepla 0,0776 €/kWh
- fixnú zložku maximálnej ceny tepla s primeraným ziskom 303,1031 €/kW pre odberné miesta v meste Tisovec. Ceny uvedené v tomto rozhodnutí sú bez dane z pridanej hodnoty.

Spomíname

27. januára 2023 si pripomíname 100. výročie nedožitého narodenia p. Pavla Rukavicu.

S láskou spomínajú dcéra Ľubomíra a vnúčatá Jarko a Ľubka s rodinami. Česť jeho pamiatke!

Tisovský mesačník

12

XXXII. ROČNÍK

December 2022

číslo 12

cena 0,25 €

VIANOČNÝ PRÍHOVOR PRIMÁTORA MESTA

Vážení obyvatelia Tisovca a Rimavskej Pily.

Pred nami sú najkrajšie sviatky roka - Vianoce. Pre niekoho pripomenutie si udalosti narodenia Ježiša Krista, ktorý k nám prišiel ako dar veľkej Lásky, pre iných, ktorí nevnímajú kresťanstvo ako pilier svojho duchovného života, sú Vianoce obdobím rodinnej pohody, jedinečnej atmosféry a radosti z darčiekov. V tomto čase sa všetci na chvíľu zastavia, stretnú so svojimi blízkymi a prežijú neopakovateľné chvíle. A práve tieto spoločné chvíle sú tým najkrajším darčekom, ktorý si môžeme dať. Úprimný úsmev, vládne slová, či ľudský dotyk sú veľké tajomstvo a bohatstvo. V každom z nás to vyvoláva pocit šťastia, pohody a spolupatričnosti. Vôňa ihličia, plamienok sviečky, to je čas, keď všetci sme si blízko, to je ten čas vianočný. Vianoce sú všade okolo nás, ale predovšetkým v nás, hovoria o nás i za nás. Prichádzajú ticho a nenápadne. Vôňa štedrovečernej kapustnice, sladká chuť oblátky s medom, či tradičný kapor na bohatom vianočnom stole dokresľujú čaro Vianoc, ako aj očakávanie, čo si nájdeme pod vianočným stromčekom. Nezabudnime sa však na chvíľu zastaviť, zaspomínať aj na svojich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami, ale stále žijú v našich srdciach a spomienkach. V tomto krásnom čase sa opäť vieme tešiť aj z maličkostí a je nám dobre aj z toho, že väčšina ľudí okolo nás, naša rodina, priatelia, naši známi či susedia majú k sebe o niečo bližšie ako inokedy. A v každom z nás to vyvoláva pocit šťastia, pohody a spolupatričnosti. Ak nielen počas nastávajúcich sviatkov, ale aj v novom roku nebudeme šetriť na dotykoch, úprimných stiskoch rúk a milých gestách, či pohľadeniach, dáme svojim blízkym a priateľom ten najkrajší darček. Ak sa nám to podarí, môžeme byť spokojní sami so sebou.

Po prvýkrát sa Vám prihovám ako primátor nášho mesta. Ďakujem Vám ešte raz za prejavenu dôveru, ktorú pociťujem aj pri stretnutiach s Vami a verím, že sa nám spolu v budúcom roku podarí spoločne naplňať prvé vízie a ciele, ktoré urobia z nášho Tisovca a Rimavskej Pily lepšie a krajšie miesto pre život.

Všetkým Vám, vážení Tisovčania a Piňania, prajem, aby ste tento posvätný čas vianočný prežili s pokojom v srdci, v hlbokom a obohacujúcom spoločenstve v kruhu vašich rodín. Zároveň Vám všetkým prajem úspešný vstup do nového roka, pevné zdravie, veľa božieho požehnania a veľa osobných aj pracovných úspechov.

Ján Vengrín, MBA, primátor mesta Tisovec

Decembrové dianie v meste očami fotografa Milana Slabeja

Divadelné predstavenie Marka Igonda pri príležitosti 120. výročia narodenia a 70. výročia tragického úmrtia Dr. Vladimíra Clementisa.

Adventní mikulášsky trh

Pripomienka jubilej Štefana Marka Daxnera v obradnej sieni MsÚ

Pani učiteľky ZŠ v závere programu Zasnežené Vianoce v kinosále MsKS

Vianočný zvon tíško cinká,
v Betleheme dieťa spinká.
Dobrá pohodu vinšujeme vám,
štedrosť a hojnosť
vaším chalupám.

V novom roku zdravie pevné,
nech vám všetkým slúži verne.

Šťastie a pokoj tejto zemi

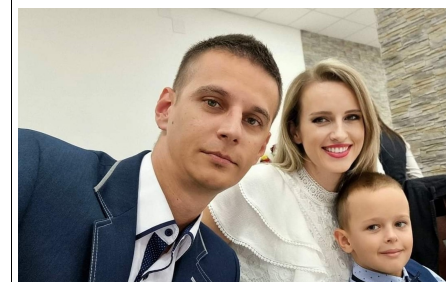
K želaniam šťastia, zdravia v tomto roku pribudne aj pranie pokoja. Bolo by krásne, keby vianočný čas naplňal úsmev detí a teplo domova.

Pani Zima, prikry bielym všetko zlé a čierne. Sebeckto a honba za mocou, nech nádej, očakávanie ľudskosti, rozumu neprevládne, nepremôže dar života.

Pod žiariacimi stromčekmi darčeky, láska otca, mamy, nech radosťou spolupatričnosti, bezpečia sú sviatky Vianoc celej zemi dopriate.

Veď k sviatočnému stolu nepatrí strach a slzy zúfalstva; zvony zvonja na radostnejší deň, tak k viere v dobro pridajme dlane, nech čaro Vianoc trvať neprestane.

Mgr. Vlasta Krišková

Rozhovor s Mgr. Danielou Báranyovou v rubrike Naše "deti" vo svete na s.3

Mestské zastupiteľstvo

UZNESENIA zo zasadnutí dňa 20.12.2022

9/2022

A) berie na vedomie správu volebnej a mandátovej komisie o výsledku volieb členov Výboru m. č. Rimavská Píla zvolených zhromaždením obyvateľov mestskej časti Rimavská Píla dňa 12.12.2022

B) konštatuje, že zhromaždenie obyvateľov mestskej časti Rimavská Píla zvolilo za členov Výboru mestskej časti Rimavská Píla pre volebné obdobie 2022 - 2026 nasledovných občanov: Pavel KARAS, Bc. Edita MIKLÁŠOVÁ, Martin ŠUCHA, Adrián ZVARA

C) ukladá Ing. Jánovi BELICOVI, predsedovi Výboru m. č. Rimavská Píla vykonať ustanovujúce zasadnutie Výboru m. č., v termíne do 11.01.2023

10/2022

poveruje poslanca Ing. Karola KUBÍNIHO zvolávaním a vedením zasadnutí mestského zastupiteľstva, v prípadoch podľa § 12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 tretia veta a ods. 6 tretia veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

11/2022

berie na vedomie v súlade s §13b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, poverenie poslankyne mestského zastupiteľstva PhDr. Petry ČIPKOVEJ zastupovaním primátora mesta na celé funkčné obdobie rokov 2022 – 2026, s účinnosťou od 20.12.2022

12/2022

schvaľuje zmeny a doplnky č. 3 Organizačného poriadku Mestského zastupiteľstva v Tisovci

13/2022

A) zriaďuje

- Komisiu ekonomickú
- Komisiu výstavby, rozvoja mesta a cestovného ruchu
- Komisiu sociálnych služieb a školstva
- Komisiu ochrany verejného poriadku a životného prostredia
- Komisiu kultúry a športu
- Komisiu ZPOZ „Človek – človeku“

ako stále – pracovné komisie mestského zastupiteľstva

B) schvaľuje podľa Čl. V. ods. 2 druhej vety Organizačného poriadku Mestského zastupiteľstva v Tisovci, spôsob tajného hlasovania pri voľbe predsedov stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva

C) berie na vedomie správu volebnej a mandátovej komisie o výsledkoch tajného hlasovania pri voľbe predsedov stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva

D) konštatuje, že za predsedov stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva boli tajným hlasovaním zvolení nasledovní poslanci mestského zastupiteľstva:

- Ing. Hana HOMOL'OVÁ, za predsedníčku Komisie ekonomickej
- p. Róbert BOHÁČIK, za predsedu Komisie výstavby, rozvoja mesta a cestovného ruchu
- Ing. Karol KUBÍNÍ, za predsedu Komisie sociálnych služieb a školstva
- p. Matej BINDER, za predsedu Komisie ochrany verejného poriadku a životného prostredia
- Ing. Erik LOPUŠNÝ, za predsedu Komisie kultúry a športu
- Mgr. Marta SVOBODOVÁ, za predsedníčku Komisie ZPOZ „Človek – človeku“

E) ukladá zvoleným predsedom stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva vykonať ustanovujúce zasadnutia komisií v termíne do 11.01.2023

14/2022

A) schvaľuje podľa Čl. V. ods. 2 druhej vety Organizačného poriadku Mestského zastupiteľstva v Tisovci, spôsob tajného hlasovania pri voľbe členov stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva, s výnimkou komisie ZPOZ „Človek – človeku“, kde voľba členov sa uskutoční verejným hlasovaním;

B) berie na vedomie správu volebnej a mandátovej komisie o výsledkoch tajného hlasovania pri voľbe členov stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva;

C) konštatuje, že za členov stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva boli tajným hlasovaním zvolení nasledovní obyvatelia Mesta Tisovec:

- JUDr. Mário KELETI, p. Jarmila MAŠLÁROVÁ, Ing. Katarína MEŠKOVÁ, p. Iveta ONDREJKOVÁ - za členov Komisie ekonomickej
- Ing. Róbert BUCHTA, Ing. Jaroslav HECKO, p. Dušan KOJNOK, Mgr. Irena MILECOVÁ, Mgr. Tatiana KRADLÁKOVÁ, p. Roman ŠOTEK - za členov Komisie výstavby, rozvoja mesta a cestovného ruchu
- Mgr. Veronika CIBULIAKOVÁ, PhDr. Petra ČIPKOVÁ, PaedDr. Katarína DOMINIKOVÁ, p. Júlia HODOŇOVÁ, Mgr. Milan MATUCHA, Adriana ŠVARCOVÁ - za členov Komisie sociálnych služieb a školstva
- Ing. Danka BÁLINTOVÁ, JUDr. Nikola DUŠOVÁ, p. Jaroslava HRUŠKOVÁ, Ing. Kristián STRUHÁR - za členov Komisie ochrany verejného poriadku a životného prostredia
- p. Milan CIBULIAK, Bc. Alžbeta DEBNÁROVÁ, p. Rudolf KELETI, Ing. Pavel TRNAVSKÝ - za členov Komisie kultúry a športu
- D) konštatuje, že za členov komisie ZPOZ „Človek – človeku“ boli verejným hlasovaním zvolení nasledovní obyvatelia Mesta Tisovec: Ing. Ján BELICA, Bc. Michala DURECOVÁ, Mgr. Milan MATUCHA, Denisa MÁNIOVÁ, Mgr. Kristína NAGYOVÁ, Mgr. Štefan SABÓ, Michal STEJSKAL, Mgr. Marta

SVOBODOVÁ, Mgr. Ivana SZOKEOVÁ, Ján VENGRÍN, MBA

E) berie na vedomie rozhodnutie primátora mesta podľa čl. V. ods. 8 Organizačného poriadku Mestského zastupiteľstva v Tisovci druhej vety, o určení tajomníkov stálych – pracovných komisií mestského zastupiteľstva a Výboru mestskej časti Rimavská Píla nasledovne:

- Ing. Veroniku MAJEROVÚ, za tajomníčku Komisie ekonomickej
- p. Janu MAĐAROVÚ, za tajomníčku Komisie výstavby, rozvoja mesta a cestovného ruchu
- Mgr. Veroniku KOBYLJAKOVÚ, za tajomníčku Komisie sociálnych služieb a školstva
- Ing. Miriamu JANOTÍKOVÚ, za tajomníčku Komisie ochrany verejného poriadku a životného prostredia
- p. Michala STEJSKALA, za tajomníka Komisie kultúry a športu
- p. Denisu MÁNIOVÚ, za tajomníčku Komisie ZPOZ „Človek – človeku“
- p. Denisu MÁNIOVÚ, za tajomníčku Výboru m. č. Rimavská Píla

15/2022

na základe §11 ods. 4 písm. I) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

A) odvoláva k 31.12.2022

1. z Dozornej rady obchodnej spoločnosti SLUŽBY MESTA TISOVEC, s. r. o. - predsedu Ing. Róberta BUCHTU, - členov Ing. Hanu HOMOL'OVÚ a p. Milana ŠLAJFERA

2. konateľa obchodnej spoločnosti SLUŽBY MESTA TISOVEC, s. r. o. - Ing. Jaroslava HECKA

B) volí od 01.01.2023

1. do Dozornej rady obchodnej spoločnosti SLUŽBY MESTA TISOVEC s.r.o. - za predsedu Ing. Róberta BUCHTU, - za členov JUDr. Nikoleta DUŠOVÚ a Ing. Erika LOPUŠNÉHO

2. za konateľa obchodnej spoločnosti SLUŽBY MESTA TISOVEC s.r.o. - Ing. Hanu HOMOL'OVÚ

C) poveruje primátora mesta zvoliť Valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti SLUŽBY MESTA TISOVEC, s. r. o., za účelom vykonania zmien v orgánoch spoločnosti

16/2022

na základe § 11 ods. 4 písm. I) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

A) odvoláva k 31.12.2022

1. z Dozornej rady obchodnej spoločnosti Mestské lesy Tisovec, s.r.o. - predsedu JUDr. Mária KELETIHO, - členov: p. Dušana KOJNOKA a Mgr. Ľubomíra BAGÁČKU

2. konateľa obchodnej spoločnosti Mestské lesy Tisovec s.r.o. - p. Róberta BOHÁČIKA

B) volí od 01.01.2023

1. do Dozornej rady obchodnej spoločnosti Mestské lesy Tisovec s.r.o. - za predsedu JUDr. Mária KELETIHO, - za členov Ing. Jána BELICU a p. Mateja BINDERA

2. za konateľa obchodnej spoločnosti Mestské lesy Tisovec s.r.o. - p. Róberta BOHÁČIKA

C) poveruje primátora mesta zvoliť Valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti Mestské lesy Tisovec, s. r. o. za účelom vykonania zmien v orgánoch spoločnosti

17/2022

schvaľuje delegovanie volených zástupcov mesta do Valného zhromaždenia Združenie Tisovské evanjelické gymnázium v zložení

- Ján VENGRÍN, MBA – primátor mesta
- PhDr. Petra ČIPKOVÁ – zástupkyňa primátora mesta
- Ing. Ján BELICA – poslanec mestského zastupiteľstva
- Ing. Róbert BUCHTA – poslanec mestského zastupiteľstva

18/2022

A) schvaľuje zmenu zástupcov mesta v Radách škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta pre obdobie rokov 2022 - 2026

B) určuje

- do Rady školy pri Základnej škole Dr. V. Clementisa Tisovec štyroch zástupcov mesta, a to PhDr. Petru ČIPKOVÚ, Ing. Hanu HOMOL'OVÚ, JUDr. Mária KELETIHO, Ing. Karola KUBÍNIHO
- do Rady školy pri Základnej umeleckej škole Tisovec jedného zástupcu mesta, a to p. Róberta BOHÁČIKA
- do Rady školy pri Materskej škole Tisovec jedného zástupcu mesta, a to Ing. Erika LOPUŠNÉHO
- do Rady školy pri Materskej škole Rimavská Píla jedného zástupcu mesta, a to Ing. Jána BELICU

19/2022

A) zriaďuje na volebné obdobie 2022 – 2026 štvorčlennú komisiu na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov mesta, podľa Čl. 7 ods. 5 písm. a) Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, v zložení:

- p. Róbert BOHÁČIK - za politickú stranu KDH
- PhDr. Petra ČIPKOVÁ - za politickú stranu SME RODINA
- Mgr. Marta SVOBODOVÁ - za politickú stranu SMER-SD
- p. Matej BINDER - za nezávislých kandidátov

B) volí za predsedu komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov mesta p. Mateja BINDERA

Spoza dverí

Neuveriteľné. Tretí mesiac školského vyučovania máme za sebou. Závratnou rýchlosťou sa dokonca približujú najobľúbenejšie sviatky, ktoré už začínajú postupne rozsvetecovať v rodinách adventné sviece... Ale nepredbiehajte! 3. novembra navštívili základnú školu budúci prváci. Dôvod? No predsa zoznámenie sa s prostredím, ktoré sa už o pár mesiacov stane pre nich na 9 rokov novým domovom. Súčasní prváci im parádne predviedli a ukázali, čo sa za dva mesiace v škole naučili. Do zaujímavých úloh sa samozrejme zapojili i škôlkari. Určovali počet predmetov, pomenúvali čísla, vytlieskavali slabiky... Z prítomnosti v triede mali veľkú radosť, ktorá sa násobila malou pýchou, že aj oni môžu sedieť v školských laviciach. Po celý čas ich sprevádzal škriatok HUPS.

V októbrovom článku sme písali, že sa naši žiaci zapojili do štvrtého ročníka inovatívnej súťaže Jazykový WocaBee šampionát. Zúčastnil sa ho rekordný počet 47 735 žiakov a študentov z celého Slovenska, a preto nás neskutočne potešila správa, že práve tisoviskí „zéeškári“ získali v okresnom kole 1. miesto. Víťazstvo ale znamenalo postup do krajského kola, kde sa naši súťažiaci umiestnili na peknom 5. mieste. Všetkým zúčastneným, aj pani učiteľkám, srdečne blahoželáme a želáme veľa chuti do absorbovania anglického jazyka. Krásu a náročnosť slovenského jazyka zas s prehľadom zvládla deviatačka Štefánia Kožiaková, ktorá 10. novembra zvíťazila v okresnom kole Olympiády SJL. Ju i Mgr. M. Svobodová teraz čaká náročná príprava na účasť v krajskom kole, ktoré sa uskutoční 10. februára 2023.

14. novembra sa uskutočnila tiež Olympiáda z anglického jazyka. V kategórii 1A získala 1. miesto Vivien Fazekašová (VII.A), 2. miesto Lea Petroczyová (VII.B) a 3. miesto Hana Bábelová (VII.B). V kategórii 1B sa na 1. mieste s rovnakým počtom bodov umiestnili Richard Zvara (VIII.B) a Saša Miháliková (IX.A). 2. miesto obsadila Štefánia Kožiaková a 3. miesto Katarína Keletiová, obidve z (IX.A). Postupujúcim samozrejme držíme palce.

16.11. zavítali piati štvrtáci medzi svojich mladších kamarátov - prvákov a druhákov, aby im v rámci rovesníckeho učenia vysvetlili, čo znamená slovo TOLERANCIA. Pripravili si pre nich rôzne aktivity, ktorými sa im snažili ukázať, aké je dôležité tolerovať a rešpektovať práva iných aj napriek odlišnostiam, ktoré nás robia jedinečnými. Čiže: „Nerob iným to, čo nechceš, aby robili tebe.“ (Škoda len, že niektorým aj „veľkým“ práve toto pravidlo preteká pomedzi prsty!) Štvrtákov pripravila Mgr. Ľ. Goldschütterová. O dva dni neskôr sa žiaci 3. a 4. ročníka zúčastnili exkurzie do Hvezdárne v Rimavskej Sobote, kde ich veru srdečne privítali. Najprv si vypočuli zaujímavé rozprávanie o Slnecnej sústave spojené s premietaním filmu, potom prešli do kupoly hvezdárne, kde si mohli pozrieť aj vesmírny ďalekohľad. Deti mali nekonečne veľa otázok, a tak sa dozvedeli mnoho nových informácií. Opäť sme sa zapojili do celoslovenského projektu pod názvom: „Koľko lásky

Žiacka tvorba

Sára Kertész: Jeleň Elen

V záhrade nám zviera ručí, všetkých rykom lásky mučí. Voláme ho spevák Elen, parohatý, veľký jeleň.

Jeho srdce raduje sa, keď čuje volanie lesa. Elen lesom beží rýchlo, až ho z toho v boku pichlo.

Elen príde k posedu, lovci majú besedu. Poľovník drží iba vábničku, no v duchu už vidí plnú mrazničku.

Ale Elen nebol by jeleň, keby mu hneď skočil na lep. Zavetrá a ujde k lesu, kde sa lane ladne pasú.

Možno šťastie ho dostihne, a laň naňho očkom mihne. Miestna lesná krásavica, Elena - jelenica.

René Milan Matucha: Neodchádzaj

Neodchádzaj...

Prosím, neodchádzaj z mojich snov.

Vidím ťa stať,

a letmo sa usmievať

vždy, keď vietor,

pohráva sa jemne

s tvojou ofinou.

Keď okolo teba prejdem, všetko naokolo stojí, iba ja som v pohybe. Zachvejú sa tieň stojace a ja neverím, že necítiš to srdce chvejúce.

Viem, že ťa asi nikdy neoslovím, že budeš len v mojich snoch... No, viem si ťa prirovnať, k pastelkám, k dúhe, ktorej vyrovnáš sa, ktorá svieti na oblohe a s veselosťou pohráva sa. Si žiarivá, ako tá farba červená. Aj žltá, čo so slnečnými lúčmi splýva. Si veselá, ako všetky farby pastelové. Vieš byť i smutná, ako modročierne nebo zachmúrené. Tvoj úsmev, viem k oranžovej prirovnať, a tvoje vlasy svetlučko hnedé sú ako jesenný dážď.

Tvoja vôňa, nevšedne vábi ma. a s jemnučkou melódiou, po okolí nesie sa.

Srdce, ktoré horí a v plameňoch blčí, je trocha ranené a trápi sa. No túžba po stretnutí, po nádeji, prelína sa.

Si v mojich snoch,

sa zmestí do krabice od topánok?" Cieľom tohto projektu je potešiť vianočným darčekom neznámym seniorov, predovšetkým tých, ktorí žijú v sociálnych zariadeniach, po celom Slovensku. Často je toto jediný darček, ktorý dostanú! Samotný projekt je veľmi dôležitý, pretože nám dáva príležitosť budovať empatiu a prosociálnosť u žiakov, a aby sa u nich tiež podporovali medzigeneračné väzby a vzťahy.

V pondelok 28.11. sa žiaci ôsmeho ročníka zúčastnili besedy so spisovateľom Jánom Spišiakom, ktorý je naším rodákom. Na besede o jeho knihe Zabudnutý príbeh bol prítomný aj ilustrátor knihy Ján Turčan, tiež Tisovčan a zároveň spolužiak a kamarát spisovateľa. Besedu moderátorsky viedol známy slovenský herec a režisér Dušan Cinkota. Žiaci sa dozvedeli veľa zaujímavostí o práci spisovateľa, o vzniku samotnej knihy a celú dom kultúry sa naplnil i ďalšími zvedavými otázkami ôsmakov. Veď možno aj medzi nimi sa už v týchto rokoch formuje budúci spisovateľ a milovník písaného slova. Ďakujeme mestskej knižnici za zorganizovanie jedinečného podujatia.

Ešte 13. októbra sme sa prihlásili do súťaže vo vlastnej tvorbe Dobšinského rozprávkový Gemer. Zúčastnilo sa ho celkom 10 žiakov. Vyhodnotenie však prišlo až v novembri a blahoželať môžeme: za 2. miesto v I. kategórii Sára Kertész (V.A); v II. kategórii získala 2. miesto Štefánia Kožiaková (IX.A) a 3. miesto si vybásnil René Milan Matucha (VIII.B).

Pri príležitosti medzinárodného dňa školských knižníc vyhlásila minulý mesiac školská knižnica pri ZŠ súťaž o knihe v 4 kategóriách: najmenšia - najväčšia kniha, najstaršia a najťažšia kniha. Sľúbila som vám výsledky. Tu sú!

Najmenšiu knihu priniesli hneď dve žiačky: Dominika Karasová a Miška Huľuková – obidve z V.A; najväčšiu knihu dokázali do školy priniesť (za pomoci rodičov) tiež dvaja žiaci Jakub Guzma (II.B) a Sára Kertész (V.A). Najstaršiu knihu priniesla Ella Hanusková (I.A) a najťažšiu Pavlína Semotamová (V.A). Celý projekt zastrešovala Mgr. G. Kéry, koordinátorka školskej knižnice.

V práci nezaháľal ani Školský klub. Počas celého mesiaca zvládli množstvo rôznorodých aktivít. S Čítajkom sa hrali na spisovateľov a tvorili vlastné príbehy. So Športáčikom relaxovali a pravidelne cvičili relaxačné cviky na uvoľnenie tela a mysle. Envirkó im pomáhal zvládnuť úlohu, koľko odpadu - triedeného aj netriedeného, vytvoria deti a pani vychovávateľka za jeden týždeň. Urýchlene, hneď počas prvého adventného týždňa nakreslili a napísali list pre Ježiška so svojimi želaniami, a aby sa neopozdili, ešte v ten deň ho spoločne zanesli na poštu...

Nuž, odváďať už na nás dýcha sviatočná vianočná atmosféra, tak si ju aj Vy, milí čitatelia Tisovského mesačníka, užite plným priehŕstím s ľuďmi, ktorých najviac milujete a na ktorých Vám ozaj záleží. Pokojné a ničím nerušené sviatky!

Za celý kolektív Mgr. Marta Svobodová

v ktorých smelým vždy stanem sa.

Prosím...

Neodíď...

Neodchádzaj...

Buď mojou vílou,

mojou vílou,

ktorá (ne)stráca sa mi...

Štefánia Kožiaková: Sebeláska

Kto z nás môže povedať, že sa má naozaj rád?

Kto z nás môže povedať, že je so sebou kamarát?

Keď poviem, že mať sa rada je ľahké, klamem,

aj keď si to sama veľmi prajem.

Snažím sa mať rada najviac ako viem

a nejednu noc kvôli tomu bdiev.

Stojím, dívam sa do zrkadla,

môj život zapadá do tohto divadla.

V niektoré dni sa dokážem na seba pozerat' dlhšie,

inokedy zas do svojho svedomia vstupujem hlbšie.

V niektoré dni odvraciam sa od zrkadiel

a ticho premýšľam, kto tú hrozu vynášiel.

Občas dúfam, že ani periférny pohľad, nezachytí môj odraz,

občas sa cítim, akoby ma s'ahoval neviditeľný povraz.

Mám tendenciu sa porovnávať, vždy som to robila,

aj keď tiež by som s tým najradšej skončila.

Porovnávala som sa, či už išlo o známky, alebo oblečenie,

jedine byť vo všetkom najlepšími mi prinášalo potešenie.

Porovnávala som sa so svojím výzorom i váhou,

našťastie som sa už vyrovnala s touto fázou.

Mať sa rada veru ľahké nie je,

obzvlášť, keď sa ti niekto smeje.

Toto je moje telo, v ňom budem žiť

a už nikdy sa ho nebudem snažiť skryť.

Toto je tá sebeláska,

ktorú tiež som nepoznala donedávna...

Pokoj v nás

Zavoňal už čas blížiacich sviatkov, na okná kreslí mráz a ja tesnám do týchto riadkov, lásku teplo i pokoj v nás.

Aby nám nebolo málo teraz i po celý rok, aby dobré ešte chceme sa stalo a nepodrazil nás, priateľ ani sok.

Nech sme takí, ako chceme by boli iní, nech nám zakvitnú maky a každý kráča smelo bez viny.

Kto miluje a žije pre chvíľu čo práve je, toho nezmoria protiveň záveje, vznesie sa nad ne a zlobe sa vysmeje.

Pre koho darom cencúľ modrastý, pre toho hračkou zdolávať balasty. Ten nezávidí vtákom rovnako nadchne sa slnkom i čiernym mrakom.

Sme tu dobu veľmi krátku, zapuďme cestu zlatom ožiarenú no vratkú.

Otvorme srdcia pusťme lásku von, dovoľme nech nami prenikne vianočný zvon.

Zavoňal už čas vianočných sviatkov, na okná kreslí mráz a ja vtesnal som do týchto riadkov lásku, teplo i pokoj v nás.

Karol Hruška

Potrebuje povzbudenie

Slovenská legenda Julo Satinský sa musel vrátiť, aby nás povzbudil. Je to síce len reklamný šot, má však hlbokú myšlienku, ktorá vystihuje súčasnú situáciu na Slovensku. Veci treba dokončiť tak, aby sme mali čisté svedomie a to sa nestalo. Poznanie, že občan je vlastne rukojemníkom politikov, nadobúda reálnu podobu. Delia si nás politické strany, či vládne alebo opozičné, a stále pokukujú po našich peňaženkách, lebo z našich daní si platia politikárčenie. Nám podsúvajú svoje pravdy na riešenie kríz, ktoré sami spôsobili. Rozkrádaním štátu, úplatkami. Súdny majú roboty vyše hlavy. Máme „lepšoludí“, ktorí majú majetky aj v zahraničí a zamestnávajú početných právnikov. Máme robotných ľudí, ktorí ešte vedia pracovať. Máme hŕbu politikov, ktorí sa kľbia za naše peniaze. Máme aj chudobu, vojnu za dverami, vojnu v polícii, v parlamente. Malé vojny máme doma.

Máme všetko a preto sme schudobneli

Vojny a krízy spôsobujú schudobnenie Slovenska. Štát sa čoraz viac zadlžuje a koalícia tvrdí, že je to kvôli občanom, aby vraj prežili bez väčšej úhony. Na jednej strane nám chce dať, ale pokles cien, hlavne spotrebného tovaru, sa nečrtá, vraj bude ešte drahšie, takže si prakticky berie späť, čo nám akože dá. Tak o tom je politika. Orientovať sa na Slovensku je čoraz zložitejšie. Prezidentka kritizovala v správe o stave Slovenska tých, čo to všetko spôsobili. Povedala pravdu politikom a politici pravdu nemajú radi. Politická scéna pritvrdila a hneď si každý organizoval tlačové besedy s prenesením zodpovednosti na prezidentský úrad, lebo oni nič, všetci sú síce muzikanti, len hrajú falošne. Pred Vianocami ako „darček“ by chceli odvolať vládu. Poslanci sa predovšetkým zaoberajú sami sebou a nevšímajú si, že trápia nás občania, hľadajú spravodlivosť pre seba a trasú sa za mocou a osud občanov je až na ďalšom mieste. Spoliehajú sa na nás občania, že to všetko vydržíme a popritom nás „obtínajú“, ako sa dá. Neuvedomujú si, že takto pestujú u občana imunitu voči súčasnej politickej scéne. Vlastne je to odkaz, starajte sa sami o seba, lebo my máme robotu s riešením svojich politických tajničiek.

Treba sa báť toho, čo sme mohli urobiť a neurobili sme to

Platí to nielen pre poslancov, primátora, ale pre každého z nás. Táto doba si vyžaduje hovoriť si pravdu a hľadať riešenia. Premeškala sa šanca predniesť komplexnú správu o stave Tisovca. Sústredila sa pozornosť na stav ekonomiky, ktorá konsolidovala zdedenú zadlženosť, ale na stav v Tisovci upozorňovali občania na predvolebných zhromaždeniach.

V novembri bolo ešte mimoriadne zastupiteľstvo, dosluhujúci poslanci schválili konsolidovanú správu o ekonomických výsledkoch za rok 2021. Síce ju už v inej forme schvaľovali v júni. Ale keď sa dá, tak treba schvaľovať. Diskusia síce nebola, ale pán Milan Šlajfer si zobral slovo s námetom, čo sme mohli. Ale čas a posanecký mandát sa vrátiť nedá, ale môže to byť poučenie. Učiť sa treba nielen v škole.

V závere novembra bolo už slávnostné zastupiteľstvo s ustanovením nového primátora a sľubom zvolených poslancov. Primátor Ján Vengrín predniesol úvodný prejav. Bol povzbudzujúci, to potrebujeme. Záležať bude na ekonomike a stanovení priorit. V prejave síce bolo naznačené, že riešenia by mali mať široký záber

v poslanskej grémiu, ale nebude to jednoduché. Je to vlastne výzva hlavne pre poslancov. Táto doba si vyžaduje možno aj zmenu prístupu k riešeniu súčasnej problematiky. Riešenia je potrebné stavať na realite. Priemernosť bude treba opustiť a vychádzať zo súčasných podmienok. Boli sme tak trochu zvyknutí robiť to, čo sami uznáme za vhodné, ale robiť to, čo je potrebné, je niekedy ťažšie a odvážne.

Prechádzame skúškou zodpovednosti

Čas Vianoc je príležitosťou na zamyslenie.

Doba, ktorú teraz žijeme, nás prekvapila svojou drsnosťou. Ľudia na Slovensku sa vždy dokázali vysporiadať s prekážkami. Za posledné dva roky sme absolvovali zážitkové vzdelávanie, ktoré nám vtlačilo pečat skúsenosti. V roku 2020 sme uverili, že máme vládu, ktorá povznesie Slovensko a posunie nás dopredu. Zážitok sa zmenil na sklamanie. Aj sklamanie je zážitok. Sklamanie nám tak isto priniesla pandémia. Občan si uvedomil, že na ňom záleží, ako sa politici budú mať. A majú sa dobre! Úžasný zážitok! Politici nám predpovedali, že bude ešte horšie. Dobešla nás inflácia, energetická kríza, vojna na Ukrajine. Zážitok z toho mali predovšetkým politici, mali ďalšie témy a občania mali tiež z toho zážitok, okorený strachom. Len nám sa tento zážitok konkretizuje ako zdrážovanie, stačí sa pozrieť na ceny v obchodoch a na ceny energií. Tak vzdelávanie máme za sebou a zdá sa, že sme pripravení na spadnutú vládu. Samospráva a občan nikde nespádli, a tak ideme ďalej, lebo my chodíme po zemi a nemáme kde spadnúť. Iba do problémov, ktoré nám zanecháva táto doba, ale inak to zatiaľ nebude.

Slová povzbudení od vrcholových politikov počuť veľmi slabo, sú vzácné. Ešte že štát vie „kočirovať“ prezidentka. Vládnúť treba vedieť a v tom si občan nie je istý, či to táto garnitúra vládných politikov to ešte dokáže. Chýba nám jasná politická hviezda na slovenskom nebi. V Tisovci máme aj kultúrne nebo. Na tradičnom podujatí, Daxnerov Tisovec na toto nebo nám vyšla nová hviezda. Miešaný spevácky zbor Nôta pod taktovkou učiteľky ZŠ Marty Svobodovej. Tak hviezdu máme a to je malé povzbudenie.

Toto všetko už bolo a je dôležité je, čo bude

Chýba nám povzbudenie. Je to odpoveď na problémy súčasnosti. Slová, ktoré budeme počúvať od primátora a poslancov aj tu v Tisovci a na Rimavskej Pile musia mať zmysel a musia byť zrozumiteľné. Dôležité je, kto to bude hovoriť a či dokáže premeniť slová na činy. Slovám treba prinavrátiť zmysel. Slovo nie je handra, ktorou poumývame špinu. Slovo i na komunálnej úrovni musí priniesť poriadok, nádej. Potom sa to premení na dôveru a povzbudenie, že to bude aj lepšie.

Primátor zvolal ešte pred Vianocami zastupiteľstvo, aby mohli byť zvolené štruktúry riadenia mesta, komisie, členovia školských rád, dozorné rady v pôsobnosti mesta. Maratón rokovania poslancov sa aj zadrhol na lokálnom ekonomickom probléme, bolo to poučné. V ekonomike treba dôslednosť, je to argumentačný fakt a jeho akceptovanie vedie k pokore. A to je východisko k racionálnemu mysleniu, bez toho sa nezaobídeme. Pripletie sa aj nejaká oštara, motala sa pri rokovaní poslancov. Tak je to aj v živote každého z nás. Tento tisoovský výraz, oštara nás stretne a vyskúša naše schopnosti. Bez vzopretia a mobilizácie schopností to nedáme, je potrebné si veriť a to nás povzbudí.

Vladimír Pašiak

Naše "deti" vo svete

V rubrike vám prinášame rozhovory s deťmi našich občanov, ktoré žijú mimo územia Tisovca a Rimavskej Pily. V dnešnom čísle je to rozhovor s Mgr. Danielou Báranyovou, dcérou Jozefa a Blažky Svinčiakovcov z Rimavskej Pily (*na fotke z archívu respondentky sú s vnukom*).

Ako si spomínate na detské roky?

Starí rodičia tisoovskí a pilanskí, salaš, Kadlubňo, Kačkava, modrý stan, zasnežené Rejkovo a Bánovo. Spomienky, ktoré nikdy nevyblednú. Väčšina ľudí v našom malom mestečku žije a žila v domoch. Ich neodmysliteľnou súčasťou sú neeeekonečné manuálne práce. Pomáhať sa chodilo všade. Bola som súčasťou všetkého. (A veruže a sa mi veľakrát nechcelo J) Celá moja blízka rodina bola na tú dobu pokroková v prístupe mojej výchovy. Využívali prvky montessori pedagogiky a bezrodového prístupu k práci. Ani o tom netušili. Moji rodičia aj starí rodičia z otcovej strany chovali rôzne domáce zvieratá. Ako dieťa som prichádzala úplne prirodzene do kontaktu nielen so zvieratami, ale aj s domácimi produktami, ktoré sa vyrábali. Nezabudnuteľným zážitkom pre mňa ako dieťa boli drevené sany a čierny kôň Bandi, ktorého vlastnil starý z Pily. V letnom období som s rodičmi chodievala na motorke na neďaleký salaš smerom na Cabanovo. Všetci vedia, že motorka je dopravný prostriedok pre dvoch ľudí. Nás sa tam zmestilo pokojne aj päť. Sedela som vždy vpredu so zelenou prilbou na hlave. Starí rodičia z Tisovca boli výletné typy. Zabezpečovali mi potrebnú dávku zážitkov. S nimi som leto trávila v známej tisoovskej dovolenkovej destinácii zvanej Kačkava. Škodovka, rádio, lehátka a nohy v potoku. Na hriby sme chodievali do Kadlubného. Vo dvore mi každé leto postavili modrý stan. Rada spomínam na opekačky pod hruškou na dvore so starkou tisoovskou a tetou Jágerskou, ktorá veľmi pekne spievala. Aj moji starí rodičia vedeli veľmi pekne spievať a vymýšľať si tie najkrajšie rozprávky. V staršom veku som sa venovala lyžovaniu. Začiatky v Rejkove boli kadejaké (však tatík J). Veta: „Ja sa nikdy lyžovať nebudem,“ sa našťastie nenaplnila.

(dokončenie zo s. 2)

20/2022

A) berie na vedomie vyhodnotenie pripomienok k návrhu VZN č. 2/2022

B) schvaľuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2022, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2019 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, s účinnosťou od 01.01.2023

Z celkového počtu 11 poslancov, bolo prítomných 11 poslancov, z toho za schválenie nariadenia hlasovalo 11 poslancov. Návrh bol prijatý trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov.

21/2022

A) berie na vedomie vyhodnotenie pripomienok k návrhu VZN č. 3/2022

B) schvaľuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2022, ktorým sa mení a dopĺňa VZN o určení finančných prostriedkov určených na mzdy A) nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. 51 a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, na mene Juraja Pokoša, všetky v podiele 10/48-in: - parcela C KN č. 154, vedená ako zastavaná plocha

a nádvorie o výmere 74 m². Právny vzťah k stavbe súp. číslo 66 evidovanej na pozemku parcela č. 154 je evidovaný na liste vlastníctva č. 506;

- parcela C KN č. 155, vedená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 74 m². Právny vzťah k stavbe súp. číslo 67 evidovanej na pozemku parcela č. 155 je evidovaný na liste vlastníctva č. 382;

- parcela C KN č. 156, vedená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 262 m²;

- parcela C KN č. 157, vedená ako záhrada o výmere 162 m²;

B) nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. 506 na mene Juraja Pokoša v podiele 1/1:

- stavba rodinného domu súp. č. 66 na pozemku parcela C KN č. 154. Právny vzťah k pozemku parcelné číslo 154 pod stavbou súp. č. 66 je evidovaný na liste č. 51;

v celkovej sume 2000 EUR
25/2022
schvaľuje nájomné zmluvy na obdobie od 01.01.2023 – 31.12.2023 na prenájom nájomných bytov v 30 b. j. na ulici Jesenského súpisné číslo 1470 v Tisovci, v súlade s VZN č. 5/2014 o podmienkach pridelovania a užívania mestských nájomných bytov, ktoré nadobudlo účinnosť 14.11.2014 pre nasledovných žiadateľov:

neskorších právnych predpisov a v súlade s - Ing. Anna KRIŠKOVÁ – dvojizbový byt ZŤP č. 1, ustanovením §14 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. - Miroslav BRNDIAR – jednoizbový byt č. 2 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v - Mária MATUCHOVÁ – garsónka ZŤP č. 3 znení neskorších právnych predpisov a o zmene a - Mgr. Jarmila ŠMECKOVÁ – trojizbový byt č. 4 doplnení niektorých zákonov, zmenu rozpočtu - Daniela BALINTOVÁ – jednoizbový byt č. 5 Základnej umeleckej školy Tisovec, rozpočtovým - Marta KOPECKÁ – dvojizbový byt č. 6 opatrením č. 3/2022, ktorým dochádza k nasledovnej - Anna KLAČANSKÁ – trojizbový byt č. 7 zmene schváleného rozpočtu: - Márie PIVOVARČIOVÁ – jednoizbový byt č. 8 - Ján ĐURČÍK – dvojizbový byt č. 9 - Emília FERENČÍKOVÁ st. – garsónka ZŤP č. 10 - Mgr. Stanislava MATISOVÁ – jednoizbový byt č. 11 - Eva KRÁLIKOVÁ – garsónka ZŤP č. 13 - Jana BALŠIANOKOVÁ – jednoizbový byt č. 14 - Oľga JAKUBCOVÁ – jednoizbový byt č. 15 - Alžbeta IKRIOVÁ – jednoizbový byt č. 16 - Viera GONDÁŠOVÁ – dvojizbový byt č. 17 - Roman KOŠÍČIAR – jednoizbový byt č. 18 - Ján DIANIŠKA – jednoizbový byt č. 19 - Viera MIKLÁŠOVÁ – jednoizbový byt č. 20 - Jarmila BITALOVÁ – dvojizbový byt č. 21 - Peter MICHALKO – garsónka ZŤP č. 22 - Monika RAJCHELOVÁ – jednoizbový byt č. 23 - Júlia ŠIMOVÁ – dvojizbový ZŤP č. 24 - Emília FERENČÍKOVÁ ml. – dvojizbový byt č. 25 - Mgr. Monika KOJNOKOVÁ – jednoizbový byt č. 26 - Scarlet KOMJATYOVÁ – trojizbový byt č. 27 - Mgr. Martina VOJTEKOVÁ – dvojizbový byt č. 28 - CALMIT, spol. s r.o. – jednoizbový byt č. 29 - Maroš ADAMEK – trojizbový byt č. 30 - voľný byt - jednoizbový byt č. 12

26/2022

schvaľuje pridelenie voľného bytu v zmysle schváleného návrhu LXXIX. PORADOVNÍKA na pridelenie voľných bytov v 30 bytovej jednotke na ulici Jesenského 1470 v Tisovci pre nasledovného uchádzača: Pavel BŮTOR – jednoizbový byt č. 12, doba prenájmu od 1.1.2023 – 31.12.2023

27/2022

schvaľuje Harmonogram zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Tisovci na rok 2023

28/2022

na návrh primátora mesta a v zmysle §2 ods. 3 zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii poveruje p. Jána BARTA zastupovaním náčelníka mestskej polície s účinnosťou od 01.12.2022 až do doby vymenovania nového náčelníka mestskej polície

z uznesení spracovala redakcia

Študentská firma Gradient

bola založená na Evanjelickom gymnáziu v Tisovci vďaka podpore neziskovej organizácie JA Slovensko. Firmu tvorí 27 ambiciózných študentov, ktorí sa rozhodli svoj produkt orientovať ekologickým smerom. Študentská firma prišla k spojeniu odpadových kusov lufy s prírodnou kozmetikou a vytvorili tak pilingové mydlo. Lufa ako hlavná prísada produktu je prírodný materiál rastlinného pôvodu pochádzajúci z Afriky. Miestny výrobca, pán Erik Varga, z tohto materiálu vyrába špongie. Pri výrobe však nevyužije celú lufu a vzniká určité množstvo odpadového materiálu a preto sme sa ako firma rozhodli nájsť riešenie, ako tento odpad využiť. Odoberanie lufy od afrických poľnohospodárov podporuje aj ich osobný rozvoj a finančné zabezpečenie. Výhodou tohto produktu nie je len využitie odpadových materiálov, ale aj prírodné zloženie, ktoré má antialergické účinky a výživovú hodnotu pre vašu pokožku. Firma Gradient v rámci vypoimáhania v neziskovej organizácie Úsmev ako dar spoločne so školou vyzbierali balíčky na Mikuláša pre detičky z detských domov. Študenti sú odhodlaní aj naďalej podporovať detičky a rodiny v núdzi napríklad návštevou onkologického oddelenia v Banskej Bystrici a darovaním krvi. Študentská firma plánuje mnoho akcií a predaj, v prípade záujmu si pilingové mydlá môžete zakúpiť na webovej stránke www.gradientegt.sk.

Vyhlasenie Chráneného areálu Pramenná oblasť Rimavy neovplyvní doterajší režim využívania územia

Prevyhlásením Národného parku Muránska planina a úpravou jeho hranice v roku 2022 boli časti krajiny v k. ú. Tisovec v dolinách Slávče, Kačkavy, Rimavy až po Strieborný potok z národného parku vyňaté. Toto územie predstavuje mozaiku trvalých trávnych porastov a lesa, od jeho prípravných formácií tvorených pionierskymi krovinami a stromami až po prirodzené lesy. Na poľnohospodársky využívaných pozemkoch prevažujú lúky a pasienky. Charakteristický ráz krajiny dotvárajú roztrúsené horské usadlosti – lazy alebo ich ruiny. Vyznačuje sa tiež rozmanitosťou druhov rastlín a živočíchov. Účelom vyhlásenia CHA Pramenná oblasť Rimavy je zabezpečenie priaznivého stavu predmetov ochrany, ktorými je 20 typov biotopov, 9 druhov rastlín európskeho a národného významu, 58 druhov živočíchov európskeho a národného významu, ako aj abiotické javy. Celková výmera chráneného areálu je 2 058,67 ha. Z národného parku bolo toto územie napriek jeho prírodným hodnotám a kráse jeho krajiny vyňaté preto, lebo cieľ starostlivosti

nie je rovnaký, ako je cieľ v národného parku. V národnom parku má byť väčšina územia ponechaná na prírodu, naproti tomu v chránenom areáli je jeho stav podmienený súčinnosťou človeka a prírody a túto historicky pretrvávajúcu súčinnosť je žiadúce aj zachovať.

Pramenná oblasť Rimavy je ako územie európskeho významu Muránska planina súčasťou európskej sústavy chránených území NATURA 2000 a Slovenská republika má povinnosť zabezpečovať tu ochranu formou vyhlásenia chráneného územia. Doteraz to bolo zabezpečené v podobe národného parku.

V území navrhovaného CHA Pramenná oblasť Rimavy sa navrhuje zachovať 3. stupeň ochrany podľa o ochrane prírody a krajiny, t. j. nedôjde k zmene súčasného stupňa ochrany a ani k zmenám v podmienkach doterajšieho využívania v porovnaní s tými, na ktoré boli vlastníci, užívatelia, a návštevníci zvyknutí.

Ján Šmidt, Správa NP Muránska planina so sídlom v Revúcej

190. výročie posvätenia

V nedeľu 9. októbra 2022 sme slávili výročitú slávnosť posvätenia nášho nádherného chrámu. Pri tejto nádhерnej slávnosti do nášho zboru zavítal brat generálny biskup Ivan Elko, ale aj sestra seniorka Viktória Lisáková a bývalý zborový brat farár Marián Krívuš, ktorý sa presne pred 10tismi rokmi s tisovským cirkevným zborom lúčil. Brat biskup takisto posvätil nové bohoslužobné predmety, ktoré sa budú v našom kostole používať.

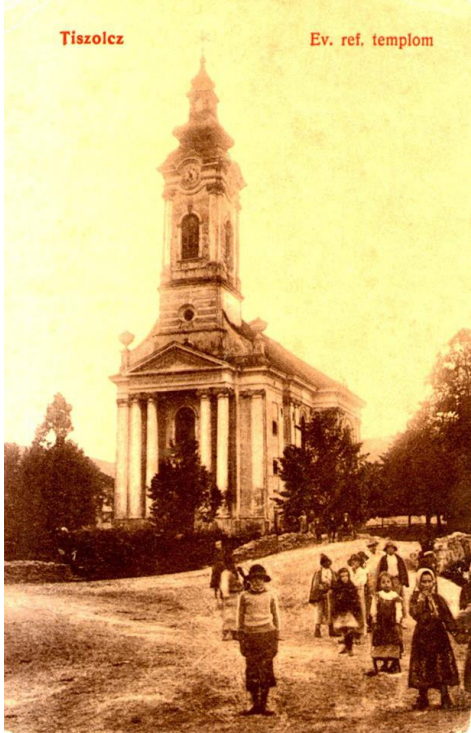
V programe vystúpili aj deti z Besiedky, či Zmiešaný spevácky zbor Nôta. Vedúca MŠK A. H. Škultétyho v Tisovci, Mirka Kojnoková, predniesla referát o histórii tisovského chrámu, ktorý uvádzame v plnom rozsahu:

190. výročie posvätenia evanjelického chrámu v Tisovci

Prvá písomná zmienka o Tisovci je v listine kráľa Karola Róberta, vydané na Vyšehrade **26. júna 1334**, kde sa Tisovec spomína v súvislosti s výmenou majetkov. Jeho počiatky však siahajú oveľa ďalej do histórie. Pôvod cirkvi tisovskej spadá do čias reformácie. Spočiatku sa takmer celé mesto – okrem dvoch rodín v Hámre – stalo evanjelickým. Aj keď začiatok výstavby pôvodného kostola nie je známy, predpokladá sa, že ho stavali pôvodní obyvatelia na mieste, kde teraz stojí dnešný evanjelický kostol. Počas svojej existencie bol viackrát prestavaný a najväčšia prestavba súvisela pravdepodobne s pobytom husitov v Tisovci okolo roku 1450. Nevieame ako tento pôvodný kostolík vyzeral – vieme, že bol ohradený a postavený bol z lámaného kameňa. Strecha bola pokrytá sosnovými šindľami. V roku 1606 počas stretnutia Turkov s vojskom Štefana Bočkayho bol vypálený a zväčša zničený. Po odtiahnutí Turkov bol chrám i poškodená veža opäť opravený. V roku 1763 v interiéri boli vymalované pavlače a v roku 1773 bola postavená nová kazateľnica, ktorú rezbársky prádcos ozdobil domáci umelec Michal Medzibrodský. V roku

1774 bola postavená nová krstiteľnica . V 90.-tych rokoch 18. storočia bol postupne osadený nový organ, nové lavice a nové obloky. Ihlancová veža bola ozdobená hodinami, ktoré urobil majster z Jágra a ktorého museli dať Tisovčania do púť, aby im neušiel skôr, ako dokončí svoju prácu. Na vežu bol postavený aj strážnik – trubač, ktorý musel trúbením oznamovať čas každú štvrt hodinu na dôkaz svojej bedlivosti. Na veži boli postupne osadené 4 zvony, ktorých váha prekračovala dva a pol tony a spôsobovali problémy s vežou, ktorá sa pod ťarchou zvonov „klátievala“. Okolie kostolíka slúžilo ako cintorín, pričom významných ľudí pochovávali aj v krypte priamo v kostole. Pôvodný kostolík nestačil svojou veľkosťou uspokojiť všetkých veriacich, nakoľko rástol počet obyvateľov. Na konci 18. storočia bolo v Tisovci vyše 2000 obyvateľov, miest v kostole bolo 800. Už v roku 1800 sa pod vedením farára Mateja Šuleka tisovský zbor rozhodol postaviť nový kostol. V roku 1803 však Tisovec zachvátil obrovský požiar a pre nasledovnú chudobu sa tento zámer neuskutočnil. Až v roku 1820, už pod vedením farára Pavla Jozeffyho sa prikrčilo k pripravám novostavby uskutočniť. K stavbe nového kostola podľa plánov Michala Martiniho z Rimavskej Soboty sa prikrčilo v roku 1825. 5. apríla 1825 sa ľudia za zvuku zvonov rozlúčili so starým kostolom, ktorý bol rozobratý. Už 1. mája 1825 sa zhromaždilo množstvo ľudí, aby osadili základný kameň nového kostola. Veľký štvorcový kameň bol posadený v 4-metrovej hĺbke na severovýchodnom rohu budúcej stavby. Základy stavby boli hlboké a pohltili všetok materiál z pôvodného kostola. Ešte v tom roku sa podarilo základy dostať nad úroveň terénu a budúci rok stáli múry až po vrchné okná. V roku 1827 boli múry ukončené a bol položený krov, ktorý však zimoval ešte bez krytiny. Postupovala aj stavba veže, ktorú sa podarilo vytiahnuť v roku 1828 až po strechu. Práce na chráme však v tomto roku ušila v Tisovci až do roku 1831. Práce pokračovali už v roku 1829 aj vďaka podpore z okolitých zborov. Veža bola pokrytá medeným plechom a bol osadený pozlátený kríž, do ktorého bol v roku 1830 vložený pamätný list. Do veže boli osadené aj zvony z pôvodného kostola, no v roku 1914 boli, okrem jedného z roku 1907, zrekvírované armádou a roztavené.

Na stavbe sa podieľalo množstvo významných majstrov a umelcov nielen z Tisovca, ale aj z Lučenca, Brezna, Levoče, Egry, Pešti. Starú vežu rozobral nemenovaný tesársky majster y Melechedi, nový krov zhotovil Ján Hájer z Lučenca, stolárske práce prevádzal Matej Rástocký z Brezna, vápno darovalo tisovské panstvo, škridle zhotovili majstri z Banskej Bystrice, vežu medeným plechom pokryl domáci kotlársky majster Fridrich Wester. Mnohý materiál dostala cirkev zdarma, a zdarma boli prevedené aj mnohé práce.

Po siedmich rokoch prác bol chrám 30. septembra 1832 dokončený a vysvätený. A hoci bol kostol od roku 1832 niekoľkokrát opravovaný a modernizovaný, zachoval si svoju klasicistickú podobu, ktorá zaujme najmä v exteriéri monumentálnosťou stĺpového portika v iónskom slohu. Interiér kostola, ktorý tvoria 3 priečne lode, je zaklenutý 3 pruskými klenbami so zdvojenými medziklenbovými pásmi, ktoré dosadajú na piliere. Sieňový priestor obieha z troch strán murovaný chór na stĺpoch. Kazateľnica a oltár s reliéfom 12 apoštolov je dielom sochára Štefana Ferenczyho, mramorovým gytom ich umelecky ozdobil Ján Maurer z Pešti. Oltárny obraz namaloval znamenitý levočský majster Jozef Caucig. I v súčasnosti je na kostole práce viac než dosť, aby bol stále hrdou dominantou tisovského námestia.

Daxnerov Tisovec 2022

Je čas Adventu a už len niekoľko dní nás delí od najkrajších sviatkov roka. Toto obdobie niektorých vedie k oddychu od uponáhľaného života, iných k obzretiu sa do minulosti. Záver roka je vždy dobrou príležitosťou na chvíľu sa pristaviť, obzrieť sa, v sviatočnej atmosfére Adventu a Vianoc sa uchýliť do tepla rodinného kruhu a nabráť síl pre nasledujúci rok. Upokojenie by sa malo pretažiť do našej láskavosti, vzájomného porozumenia, spokojnosti a srdečnosti. To všetko sa akosi vytráca z nášho bežného života. Je veľmi dôležité aspoň na chvíľu sa nenáhliť a vychutnať si každú chvíľu, pretože žiadnu z nich už nič nenahradí. A k tomuto času neodmysliteľne patrí aj hudba a spev. Už 40. krát sme sa v Tisovci spoločne nechali uniesť jedinečným čarom piesní podaných speváckymi zbormi z regiónu aj širšieho okolia Gemera-Malohontu na prehliadke speváckych zborov dospelých, ktorá nie je len prezentáciou celoročnej práce jednotlivých kolektívov, ale je aj príležitosťou na to zastavenie a spomalenie sa a zároveň vyjadruje úctu všetkým účinkujúcim, ktorí nám pomohli si pripomenúť krásu Adventu.

Na úvod prehliadky nám zaspieval Miešaný spevácky zbor Bona fide, ktorý pracuje pri Mestskom kultúrnom stredisku v Rimavskej Sobotě a v minulom roku oslávil svoje 50. výročie. Už štvrtstoročie vedie zbor Jana Dobrocká. Počas jej pôsobenia sa ku pôvodnému ženskému spevokolu pridali spevom aj chlapi, už 20 rokov vystupuje ako miešaný spevácky zbor, ktorého členovia vytvárajú harmonickú rodinu, čo je dnes veľkým darom. V programe sólo spievali Viera Slatinská, Gitka Krnáčová a Štefan Hájek, na klavíri sprevádzala Eva Čarnoká. Ďalším našim hosťom bol Miešaný spevácky zbor Nôta z Tisovca, ktorého jadro z ôsmych členov sa začalo stretávať a účinkovať od roku 2016 pri rôznych slávnostných rodinných udalostiach. Neskôr pribudli spoločenské vystúpenia zamerané na liturgické spevy. Chuť spievať evokovala myšlienku rozšíriť repertoár i počet členov. Stalo sa to tak v roku 2020. V súčasnosti spevácky zbor má 23 členov, na gitare sprevádzal Roman Kobyljak a na klavíri Milan Matucha. Dirigovala Marta Svobodová. Nasledovalo vystúpenie Speváckeho zboru Quirin z Revúcej, ktorý bol založený v októbri roku 2005. Zbor má v súčasnosti 20 členov a vedie ho Jaroslav Petr a Renáta Brezovská. Quirin má za sebou mnoho úspešných vystúpení. Medzi najväčšie úspechy za posledné tri roky patrí koncert s názvom „Quirin pre Revúcu“, koncert v Evanjelickom chráme v Tisovci, vystúpenie na Horehronských slávnostiach v Brezne, vystúpenie v rámci otváracieho programu Prepni na Revúcu, ktorý otváral projekt Revúca – mesto kultúry.

Ďalším účinkujúcim bol Miešaný spevácky zbor Blaha Lujza z Rimavskej Soboty. Od svojho založenia v roku 2007 spevácky zbor pravidelne vystupuje na kultúrnych podujatiach Csemadoku a Mestského kultúrneho strediska v Rimavskej Sobotě i na rôznych spomienkových či cirkevných slávnostiach. Svoje mesto reprezentuje nielen na regionálnej úrovni ale aj za hranicami Slovenska. V uplynulých rokoch sa predstavil vo viacerých mestách Maďarska a mal

úspešné vystúpenie na Medzinárodnom festivale speváckych zborov v Krakove. Na kvalifikačnej súťaži maďarských speváckych zborov na Slovensku v Galante spevácky zbor dvakrát získal strieborné a raz zlaté pásmo. Spevácky zbor Blaha Lujza od roku 2010 je hlavným organizátorom Stretnutia speváckych zborov na Gemeri. Pri príležitosti 10. výročia založenia mu bola udelená Cena mesta Rimavskej Soboty.

V programe sólo spievala Zuzana Múčiková, na klavíri sprevádzala Eva Čarnoká. Zbor dirigoval Silárd Šóšik.

Posledným účinkujúcim bol náš vzácny hosť, Ženský spevácky zbor BELIUS z Očovej. Predhistória speváckeho zboru siaha až do roku 1996, kedy vznikol cirkevný zbor pri rímskokatolíckom kostole v Očovej. V roku 2010 sa bývalé členky tohto zboru opäť spojili a pod novým umeleckým vedením Oľgy Bystrianskej vytvorili ženský spevácky zbor, ktorý dostal meno podľa slávneho rodáka z Očovej – Mateja Bela Funtíka. Ženský spevácky zbor Belius sa venuje koncertnej činnosti, spieva pri rôznych slávnostiach a pravidelne sa zúčastňuje súťaží doma i v zahraničí.

Dirigentkou a spoluzakladateľkou zboru je Oľga Bystrianska. Jej umelecký prejav vychádza hlavne z duchovného aspektu v kontexte so súčasným trendom v zborovom speve. Ako dirigentka má za sebou dlhoročné skúsenosti s prácou v zborových telesách. Inšpiráciou je pre ňu samotná hudba a jej pôsobenie na poslucháča. Dirigentka absolvovala hru na organe v triede Kamily Klugarovej na Janáčkovej akadémii muzických umení v Brne a dirigovanie zboru v triede profesora Štefana Sedlického na Akadémii umení v Banskej Bystrici. Úprimne ďakujeme: účinkujúcim speváckym zborom, ľudovým výrobcom, ktorí prezentovali svoje výrobky na výstave „Vianočná nálada“, organizátorom a všetkým, ktorí sa podujatia zúčastnili. Želáme príjemné prežitie adventu a vianočných sviatkov plných radosti, porozumenia, lásky, zdravia a pokoja.

Michal Stejskal, vedúci odd. kultúry a športu

Erasmus v Španielsku

Erasmus+ je program EÚ na podporu vzdelávania, odbornej prípravy mládeže a športu v Európe. Dotýka sa škôl, žiakov, pedagógov, odborných zamestnancov, skupín i jednotlivcov.

Dňa 21. 11. 2022 sa 20 žiakov Strednej odbornej školy v Tisovci vrátilo z trojtýždňového pobytu v španielskom meste Barcelona. Na pobyt sme sa vybrali za účelom praxe v zahraničí a spoznávania cudzej krajiny. Počas pracovného týždňa sme navštevovali rozličné pracoviská, ktoré každému žiakovi prideliť na základe študijného odboru. V rámci voľného času sme mohli skúmať zákutia druhého najnavštevovanejšieho mesta v Španielsku. Cez víkendy sme sa zúčastňovali výletov, ktoré účastníkom Erasmu pridelil sprostredkovateľ študijného pobytu. O vyplnenie voľného času sa starali aj učitelia, ktorí sa spolu s nami trojtýždňového pobytu zúčastnili. Naše prvé kroky smerovali k moru, v ktorom sme sa vďaka príjemnému počasiu mohli okúpať. Počas celého pobytu bolo príjemné teplé počasie. Podarilo sa nám navštíviť takmer všetky najnavštevovanejšie miesta, či už to bol park Guel, Picassovo múzeum, námestie Catalunye alebo futbalový štadión. Ochutnali sme rôzne jedlá - churros či paellu. Španielska kuchyňa sa líši od našej rovnako ako jej kultúra. Nie je však lepšia ani horšia, je jednoducho iná. Fungovanie v tejto krajine nás zbližilo, či už máme na mysli kolektív, alebo nás priblížilo viac ku svojmu vnútru. Verím, že v tomto projekte bude naša škola pokračovať naďalej a dá možnosť získať nenahraditeľné skúsenosti aj ďalším žiakom školy.

Patrícia Gažúrová, SOŠ Tisovec

Mikuláš opäť zavítal do nášho mesta

Aj tento rok k nám zavítal Mikuláš, aby rozžiariť očka detí. Veľmi pekne ďakujeme všetkým organizáciám, miestnym výrobcom a spolkom, ktorí sa zúčastnili. Samozrejme ďakujeme detskému folklórnemu súboru Čičiček a Dychovej hudbe Hradovanka za program. V neposlednom rade veľké ďakujeme patrí Sofii Krekáňovej a Matúšovi Cibuliakovi za stvárnenie anjela a čerta. Ďakujeme. *Michal Stejskal, vedúci odd. kultúry a športu*